

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

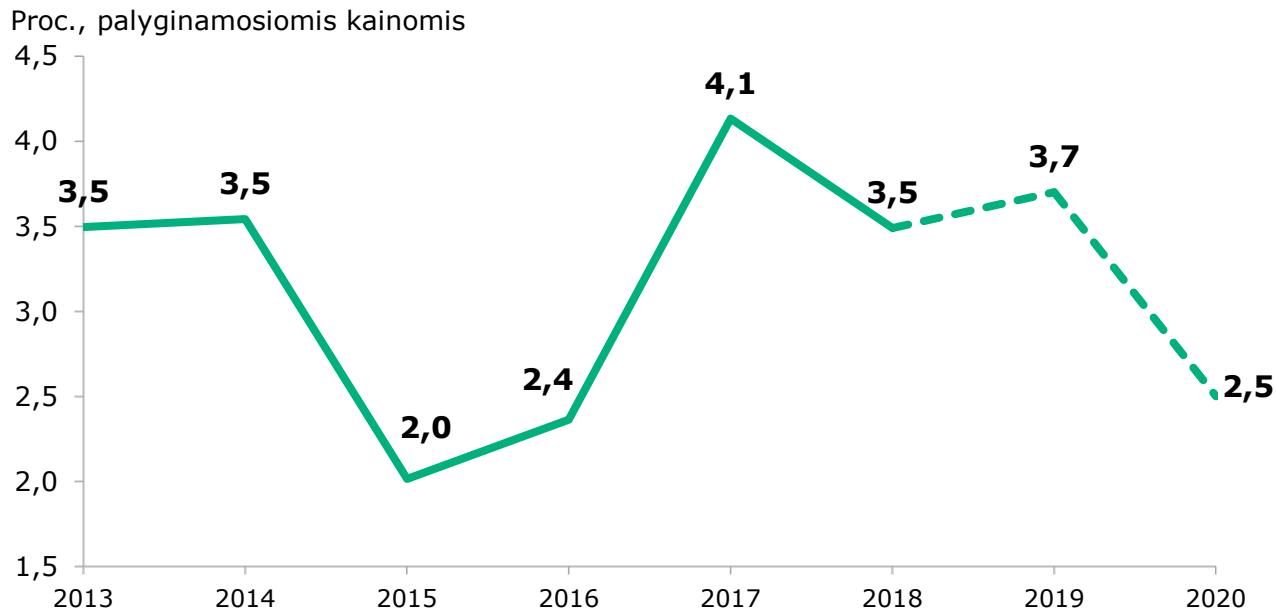
Kas laukia Lietuvos 2020?

Tomas Garbaravičius
Lietuvos banko valdybos narys
2019 10 23, Vilnius

Šiomet ekonomika augs sparčiau, nei anksčiau tikėtasi, tačiau kitamet augimas sulėtės

Realaus BVP augimas

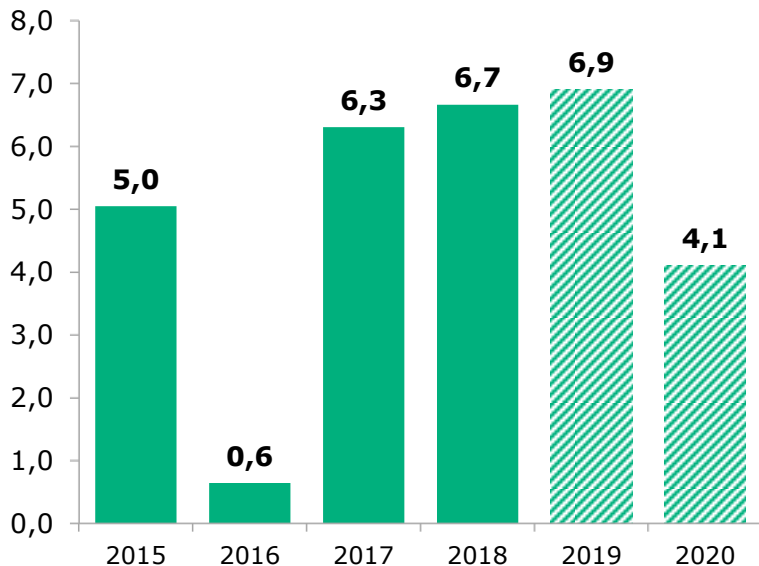

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko prognozės.

Išorės neapibrėžtumas ir mažesnis ES fondų lėšų panaudojimas lėtins investicijų ir eksporto plėtrą

Investicijų augimas

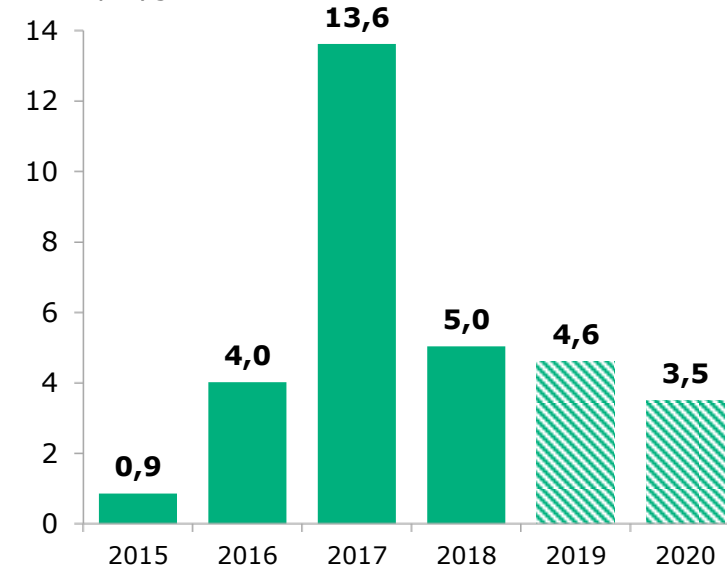
Proc., palyginamosiomis kainomis

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko prognozės.

Prekių ir paslaugų eksporto augimas

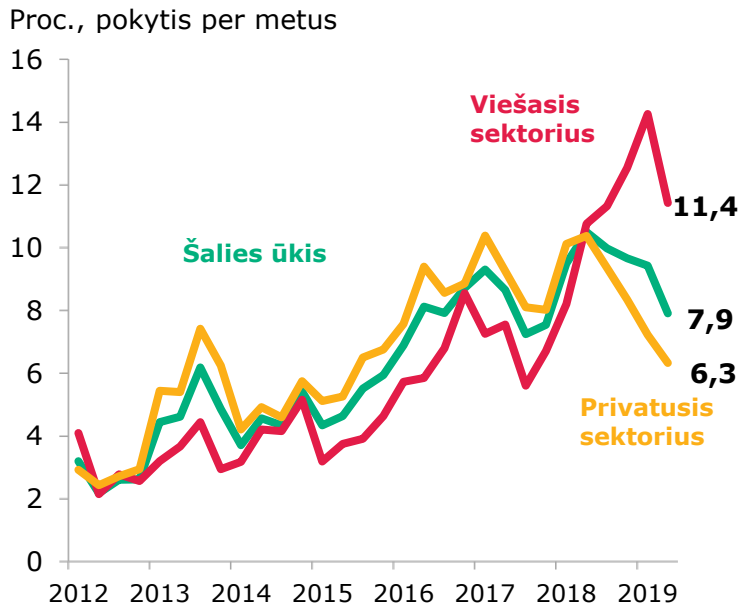
Proc., palyginamosiomis kainomis

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko prognozės.

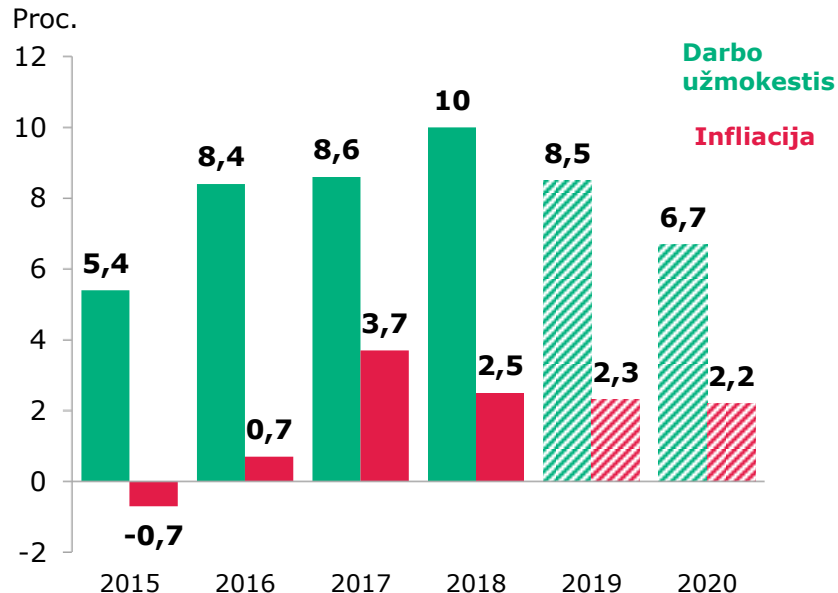
Infliacija bus panaši, darbo užmokestis didės, tačiau mažiau ir tai sulėtins privataus vartojimo augimą

Vidutinio darbo užmokesčio raida

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Darbo užmokesčio augimas ir infliacija

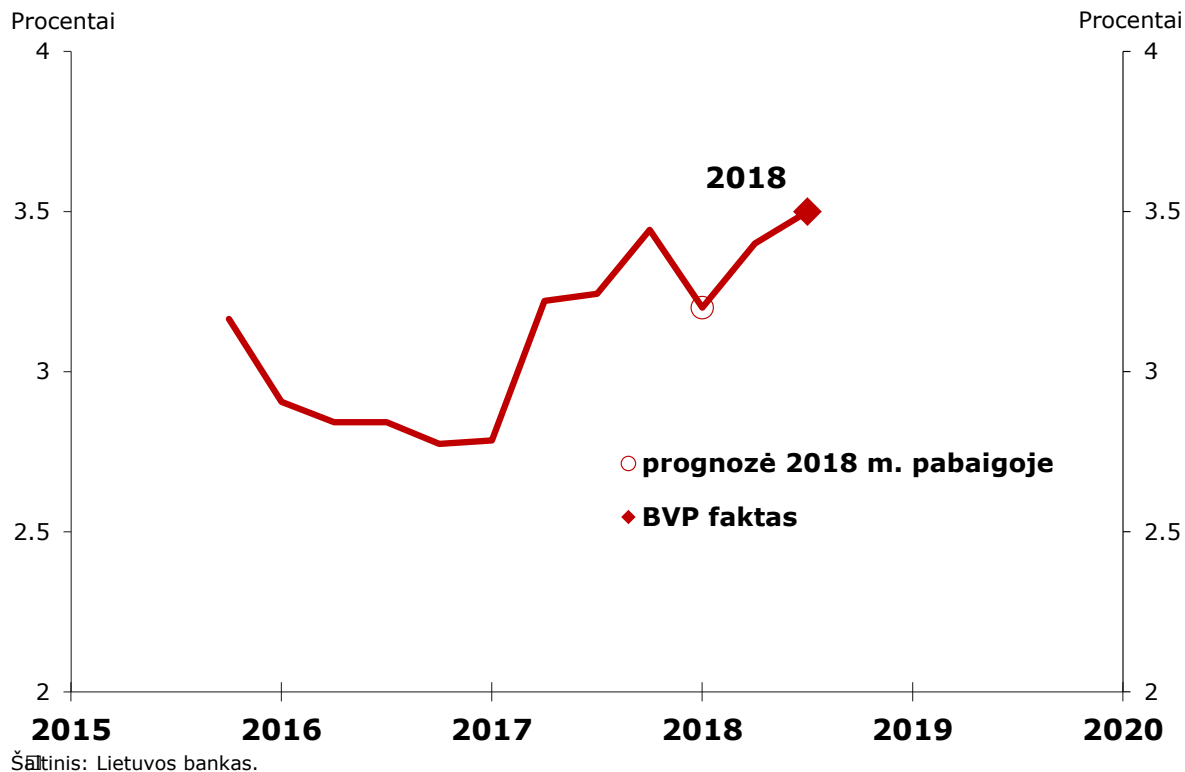

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko prognozės.

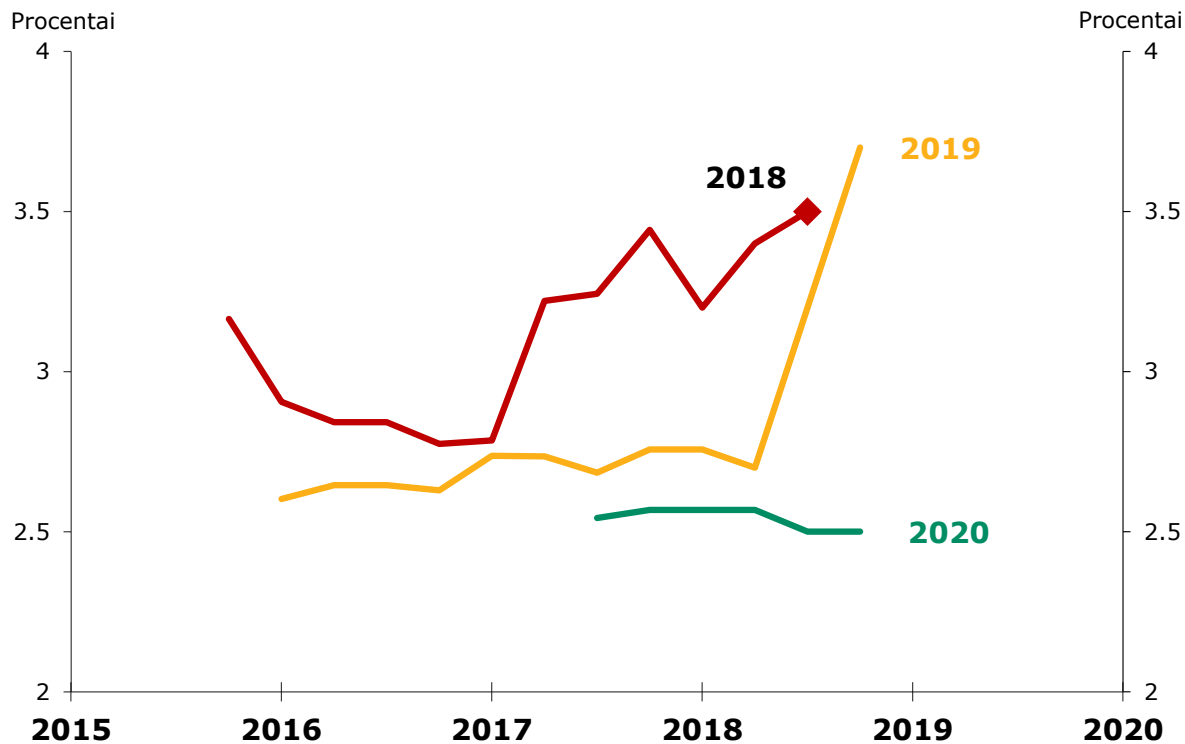

Prognozès

Lietuvos banko BVP augimo 2018 m. prognozė

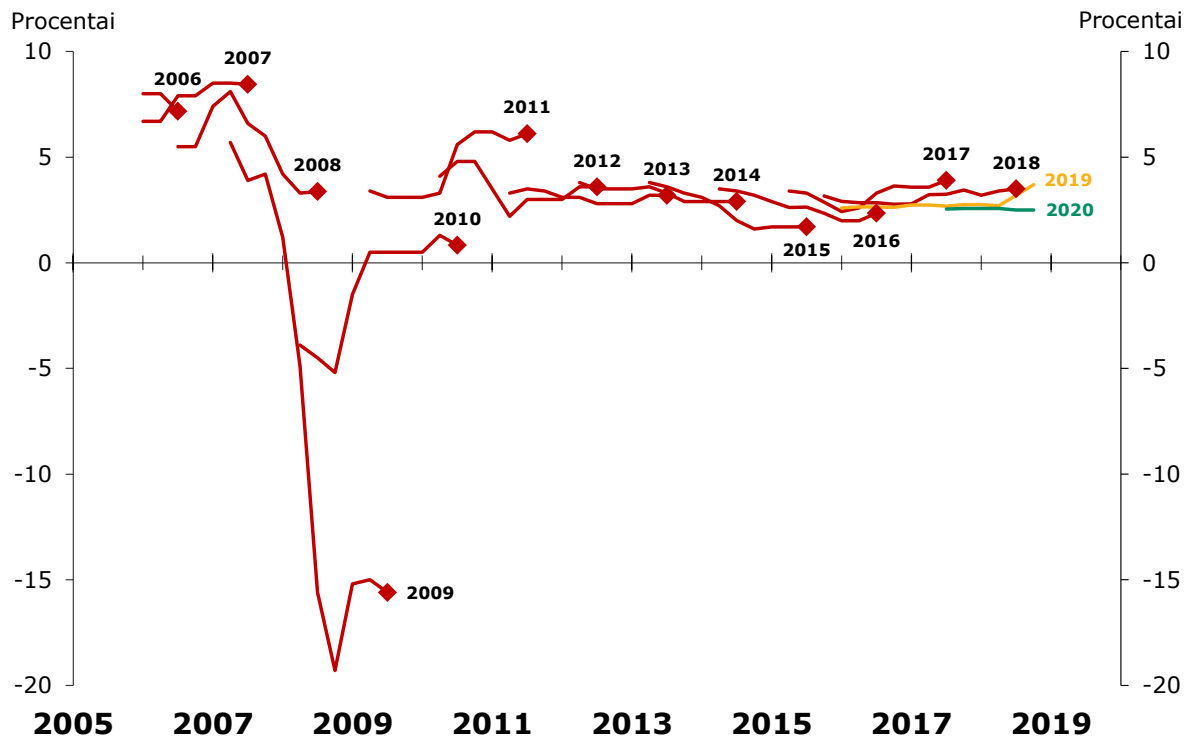

Lietuvos banko BVP augimo prognozių kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

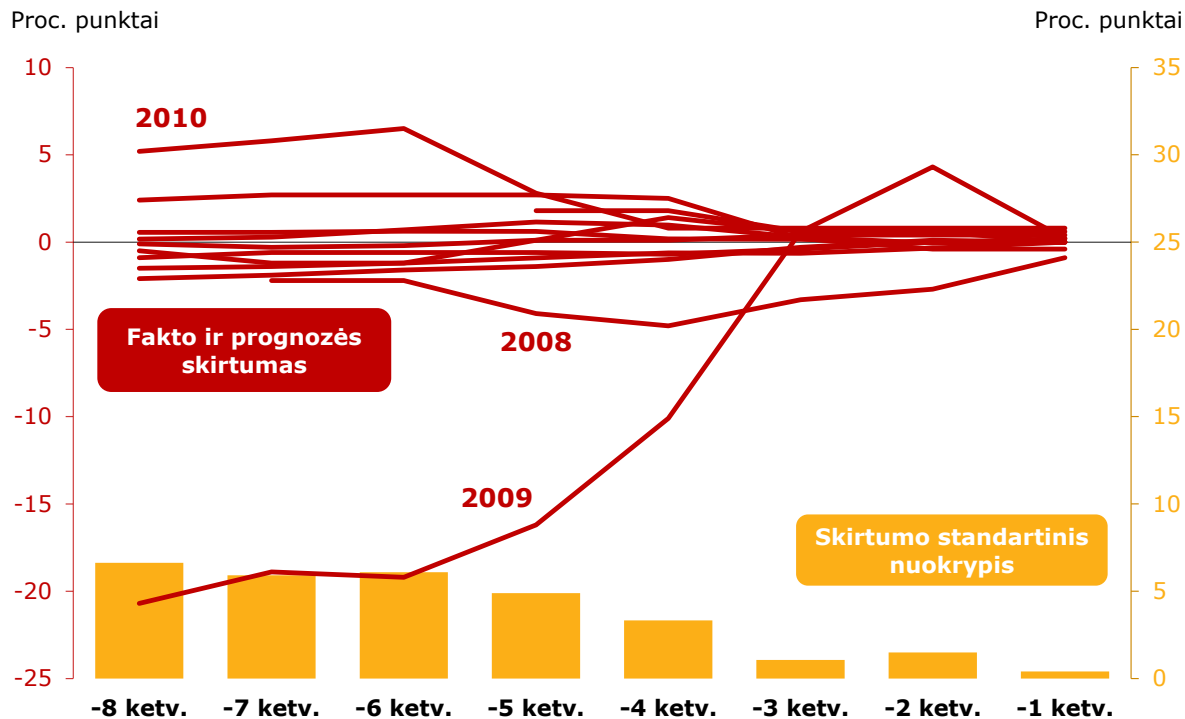
Lietuvos banko BVP augimo prognozių kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

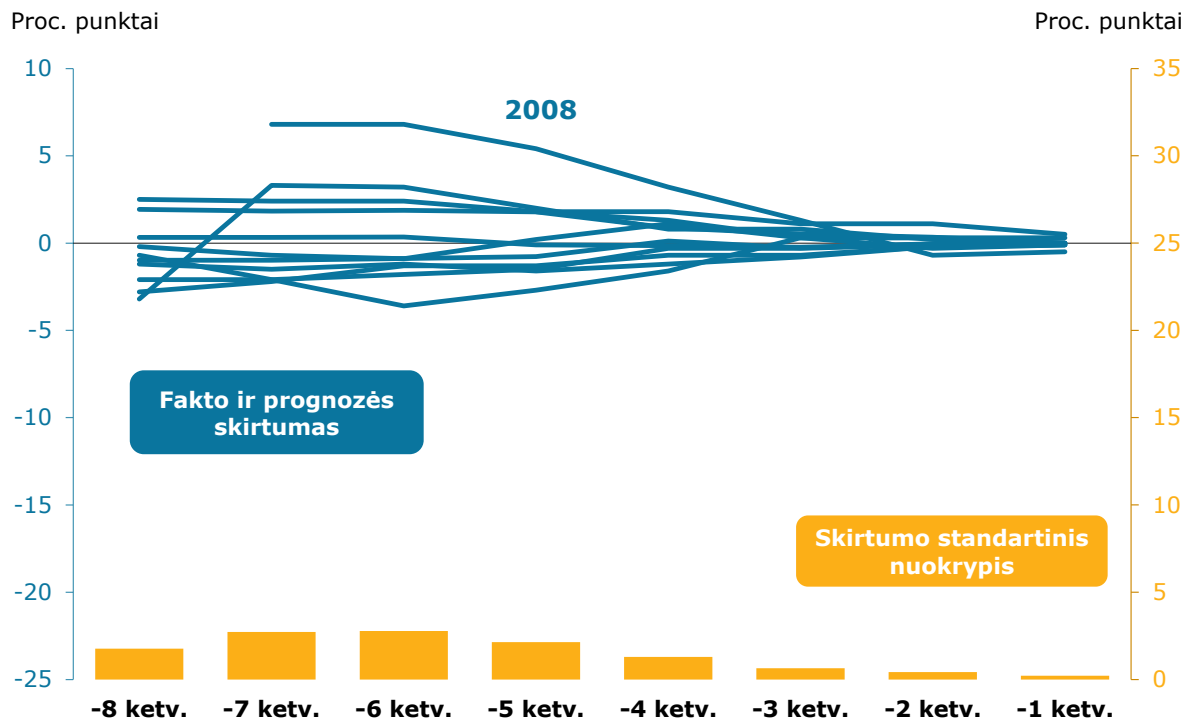

Lietuvos banko BVP augimo prognozių tikslumas

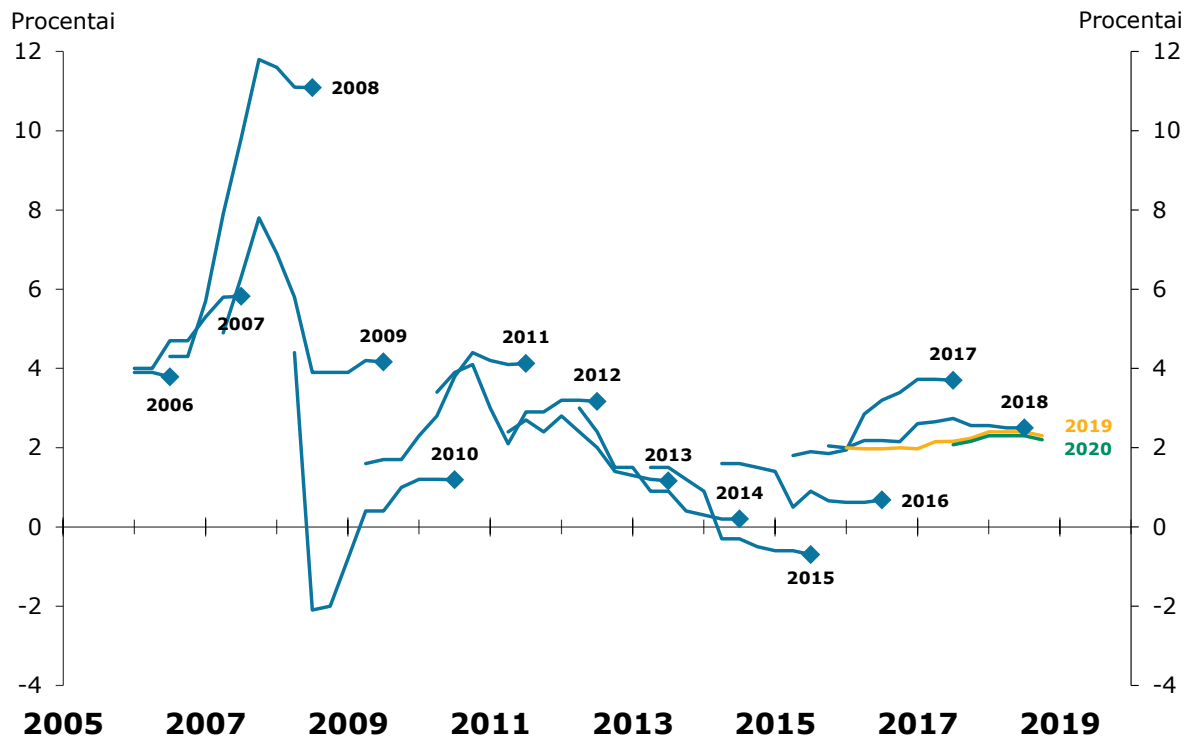
Šaltiniai: Lietuvos bankas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Lietuvos banko infliacijos prognozių tikslumas

Šaltiniai: Lietuvos bankas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Lietuvos banko infliacijos prognozių kaita

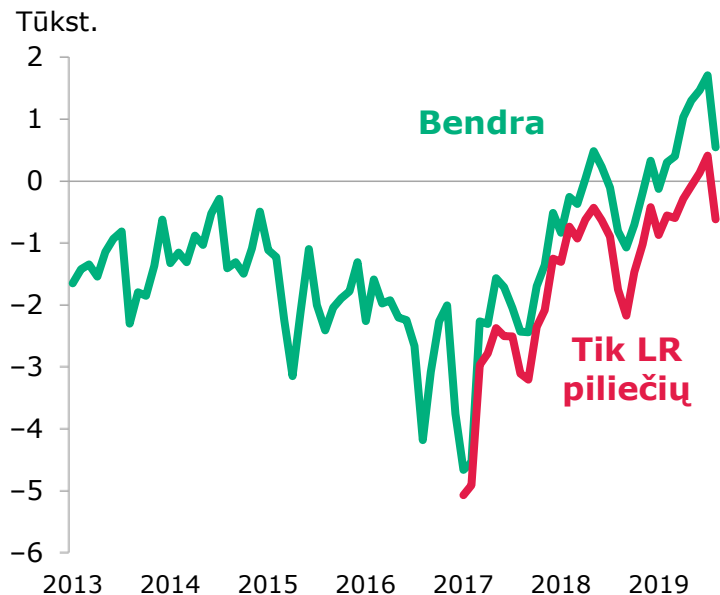
Šaltinis: Lietuvos bankas.

Darbo rinka

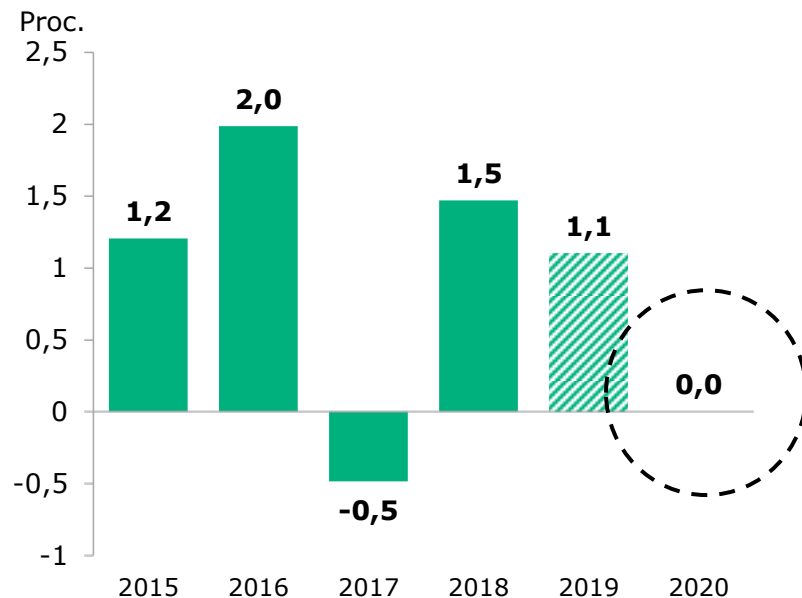
Gerėjantys migracijos srautai esminių darbo rinkos problemų neišspręs

Grynoji migracija

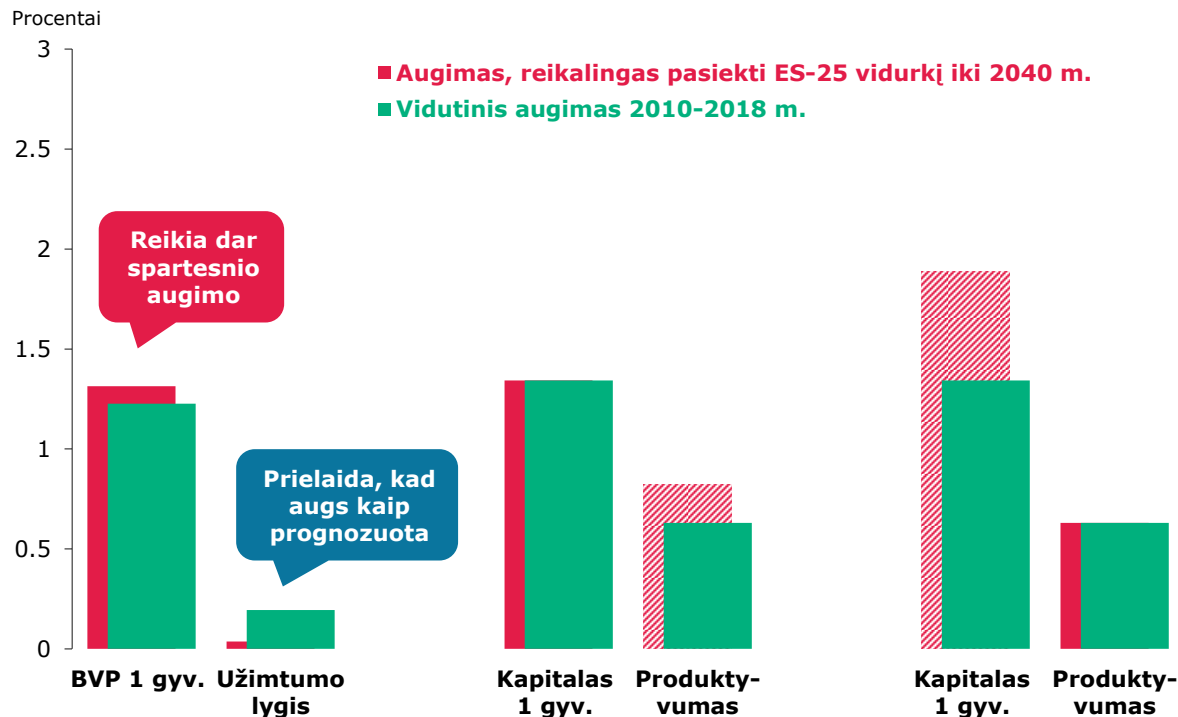
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Užimtųjų skaičiaus pokytis

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko prognozės.

Norint iki 2040 m. pasiekti BVP 1 gyv. ES-25 vidurkį, reikia didinti investicijas ir produktyvumą

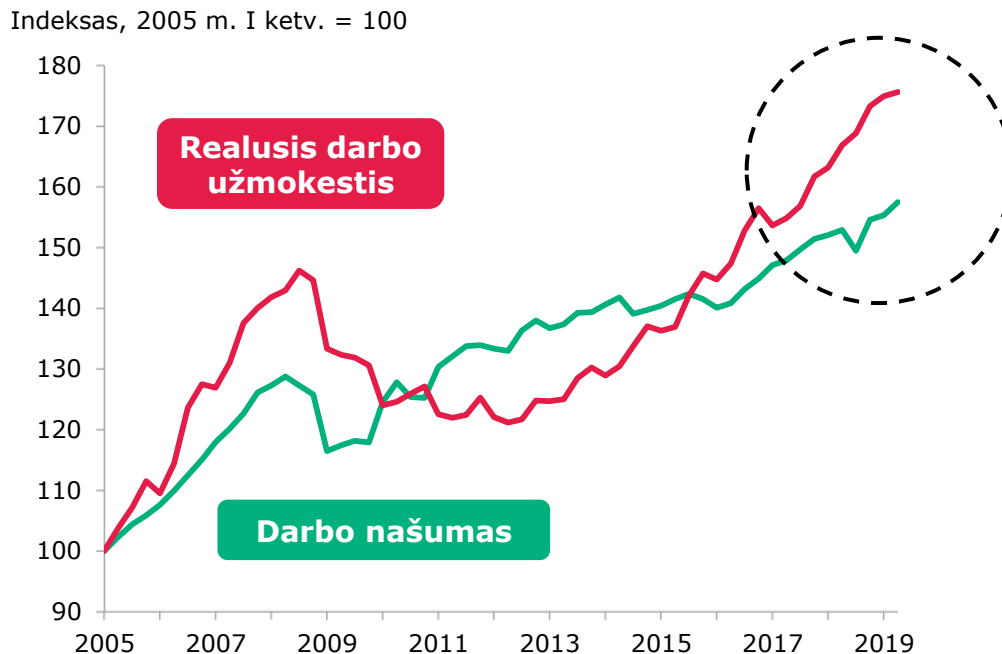

Šaltiniai: Lietuvos bankas ir Lietuvos banko skaičiavimai.
Pastaba: ketvirtiniai augimo tempai.

Darbo rinkoje iššūkių tik daugės

- ▶ **Santykinai trumpa gyvenimo trukmė ir prasta sveikata**
- ▶ **Blogėjanti išsilavinimo kokybė ir vangus tolesnis mokymasis**
  - išlaidos švietimui palyginti su BVP didesnės už ES vidurkį (plius išlaidos korepetitoriams), tačiau
  - mokyklų tinklas neefektyvus, mažas vidutinis mokinių skaičius tenkantis vienam mokytojui
- ▶ **Kvalifikuotų darbuotojų trūkumas – įgūdžiai neatitinka rinkos poreikių**
- ▶ **Regioniniai užimtumo skirtumai**

Jau kurį laiką darbo sąnaudos auga sparčiau negu darbo našumas, tačiau tai ilgai tęstis negali

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

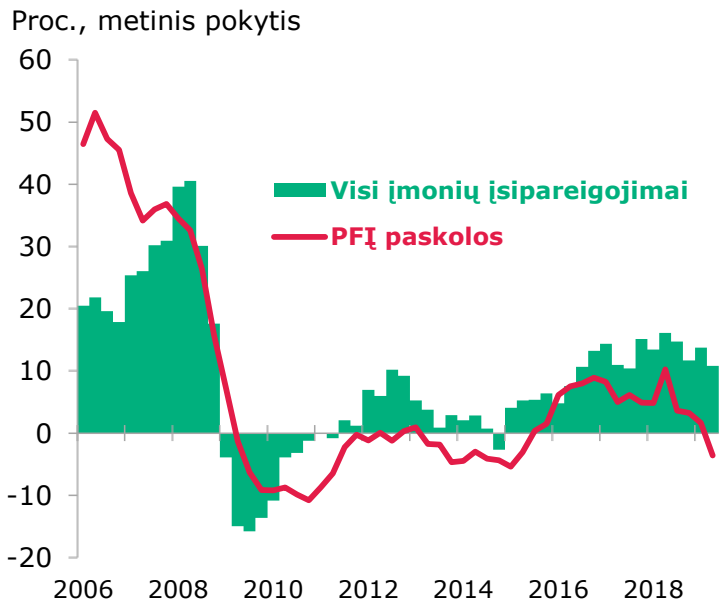

Įmonių finansavimas

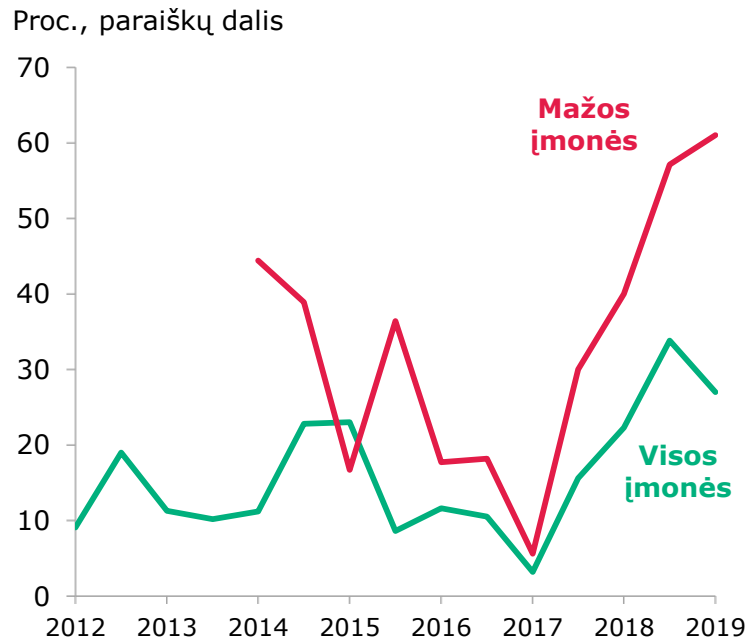
Bankai tapo išrankesni

Įmonių įsipareigojimų ir bankų paskolų įmonėms metinė kaita

Šaltiniai: Statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

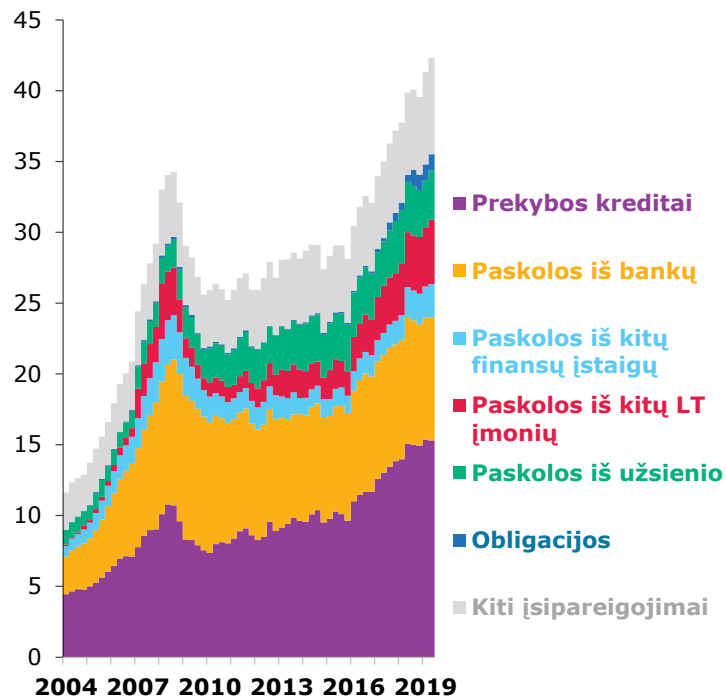
Atmestų paraiškų dalis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

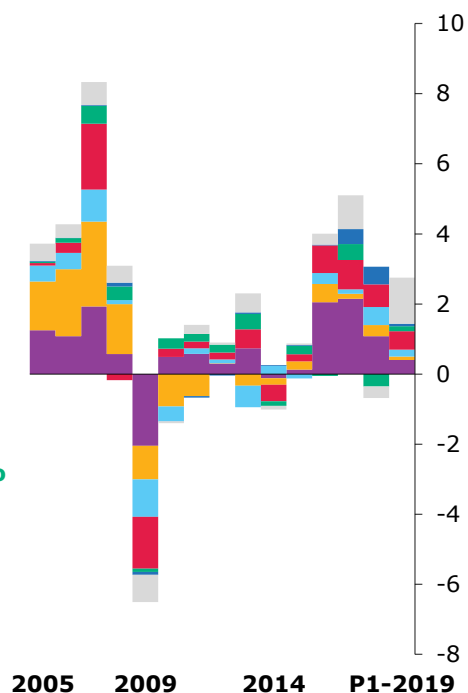
Bankų svarba mažėja, įmonės randa kitų lėšų šaltinių, didėja prekybos kreditų apimtys

Mrd. eurų, įsipareigojimai

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Mrd. eurų, metiniai pokyčiai

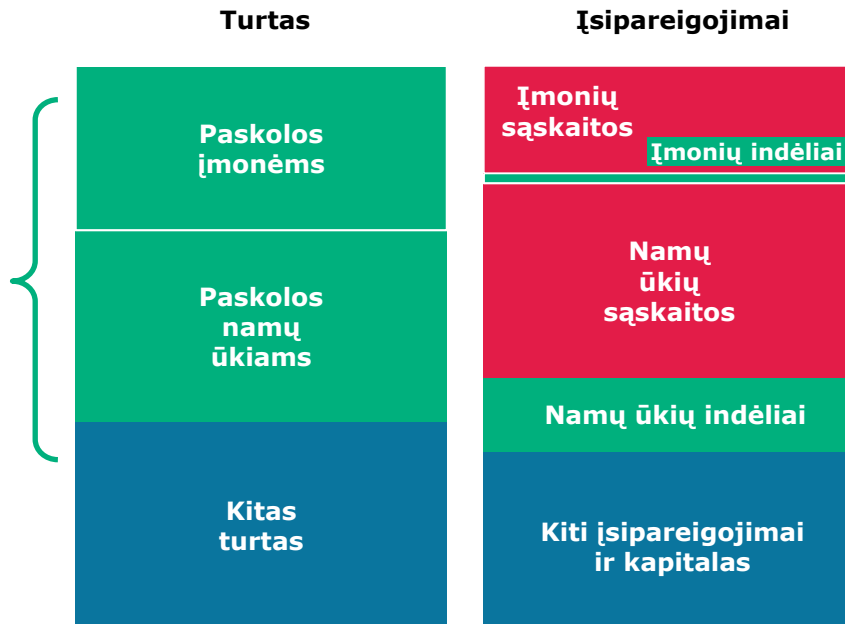

Pastaba: metiniai ir 2019 m. I pusmečio pokyčiai.

Įmonių lėšos bankuose ir neigiamos palūkanos

Paskolų kaina:

visada teigiama, nes
 EURIBOR + marža,
 o paskolų sutartyse
 kintamoji dalis lygi
 $\max(\text{EURIBOR}, 0)$

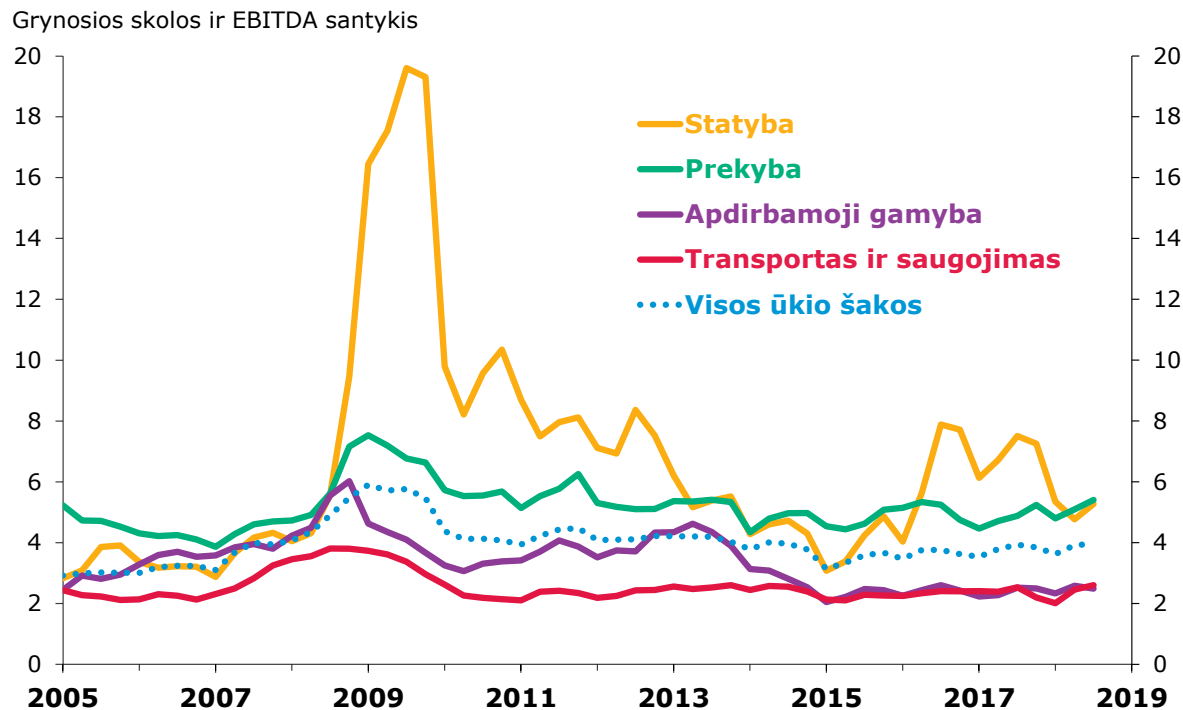
Sąskaitos:

gali būti taikomos
 neigiamos palūkanos

Indėliai:

Civilinis kodeksas
 draudžia taikyti
 neigiamas palūkanas

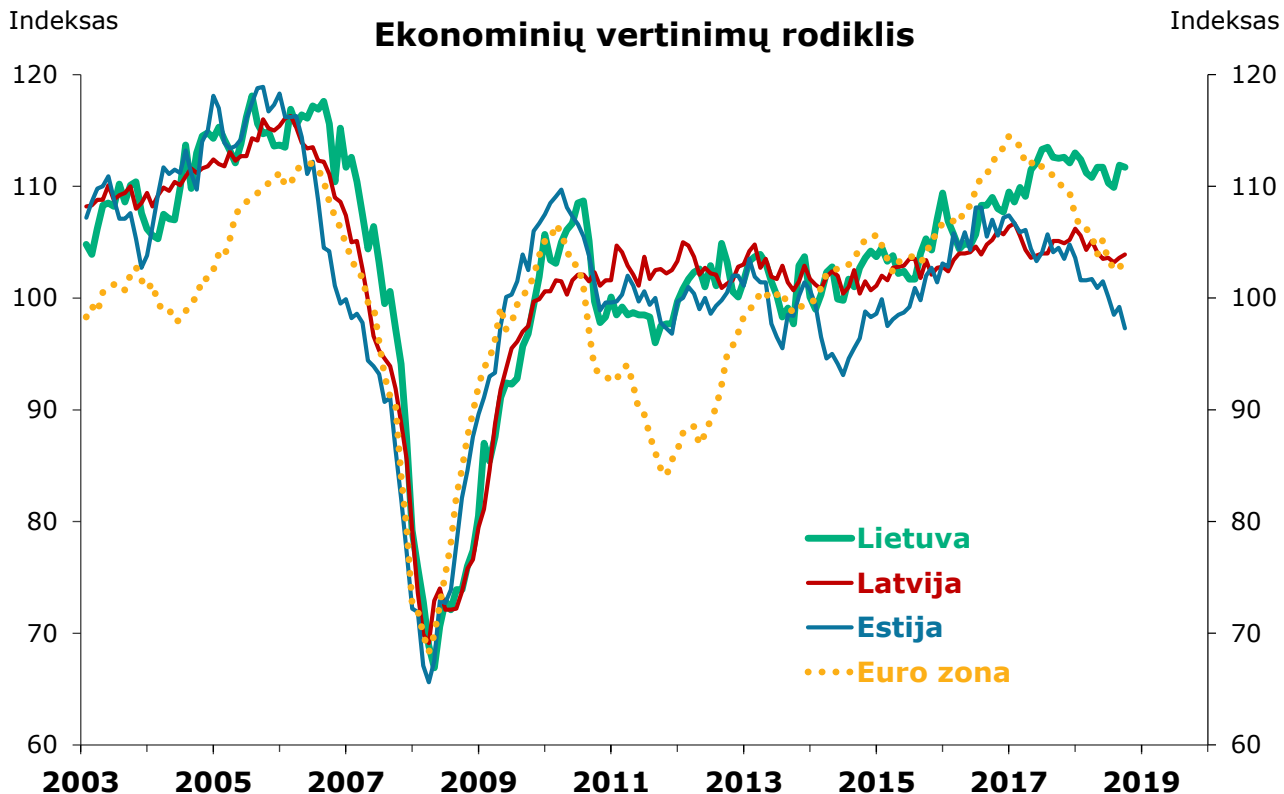
Bendras įmonių įsiskolinimo lygis nėra didelis

Šaltiniai: Statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: rodiklis parodo, per kiek metų, esant dabartiniam EBITDA lygiui, gali būti padengta visi grynoji įmonės skola.

Lietuvoje optimizmo šiek tiek daugiau

Šaltinis: Eurostat.

Rizikų balansas 2020 m.

Teigiamos rizikos

- Fiskalinio skatinimo priemonės euro zonoje
- Palankesnė *Brexit* baigtis
- Palankesnė darbo jėgos ir užimtųjų skaičiaus raida

- Lėtesnis pasaulio ekonomikos augimas dėl tolesnių tarptautinės prekybos suvaržymų ir didėjančio netikrumo
- *Brexit* be susitarimo

Neigiamos rizikos